

GRAFIKAI MŰVEK ELKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS VIDEOJÁTÉKOKBAN, VALAMINT ANIMÁCIÓS FILMEKBEN VALÓ FELHASZNÁLÁSÁNAK SZERZŐI JOGI KÉRDÉSEI

SZJSZT-35/2017

A Szerzői Jogi Szakértő Testület részére a törvényszék által feltett kérdések

1. *Meg lehet-e állapítani, hogy a felperes által csatolt szakvélemény 1. számú mellékletének 4/29–8/29. oldalán és 16/29–18/29. oldalán felsorolt szerzői művek (grafikai fájlok) és a 19. sorszám alatt csatolt, szerzői műveket (grafikai fájlokat) tartalmazó adathordozó adattartalma megegyezik-e?*
2. *Meg lehet-e állapítani a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a felperes készítette-e a csatolt szakvélemény 1. számú mellékletének 4/29–8/29. oldalán és 16/29–18/29. oldalán felsorolt, és a 19. sorszám alatti adathordozón található szerzői műveket (grafikai fájlokat)? Válaszát indokolja!*
3. *Amennyiben a 2. kérdésre a válasz igen, állapítsa is meg, hogy a fájlokat a felperes készítette-e!*
4. *Amennyiben a válasz nem, milyen adatok ismeretében lehetséges ennek a megállapítása?*
5. *Meg lehet-e állapítani a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a felperes által felsorolt fájlok felhasználásra kerültek-e a felsorolt animációs filmekben, illetve játékokban? Válaszát indokolja!*
6. *Amennyiben ezt meg lehet állapítani, adja meg, hogy mely modellek, textúrák (fájlok) mely filmben, illetve játékban szerepelnek a felsoroltak közül!*
7. *Ha az 5. pontban írt felhasználás megtörtént, azt lehet a felperes által alkotott szerzői művek (grafikai fájlok) átdolgozásának tekinteni?*

A testület a fenti kérdéseket az alábbiakban válaszolja meg

Ad 1. Az egyezőség vizsgálata során az SZJSZT megvizsgálta a felperes által 19. sorszám alatt csatolt pendrive-on található fájlokat és a csatolt szakvélemény (a továbbiakban: „szakvélemény”) részét képező DVD-n lévő, a szakvélemény 1. sz. mellékletének 4/29–8/29. oldalán és 16/29–18/29. oldalán felsorolt fájlokat.

A vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy a pendrive-on több és más fájlok is rögzítésre kerültek a szakvéleményben felsoroltakon kívül, ami elsősorban abból adódik, hogy a pendrive-on az egyes karakterek munkafázisonként létrehozott verziói, illetve különböző formátumai is fellelhetőek. Ebből a szempontból tehát a két adathordozó adattartalma nem egyezik meg.

Ugyanakkor a szakvélemény 1. sz. mellékletének 4/29–8/29. oldalán és 16/29–18/29. oldalán felsorolt (és a DVD-n megismerhető) grafikai művek megtalálhatóak a felperes által 19. sorszám alatt csatolt adathordozón. Bár a textúrák esetében a fájlok elnevezése a két adathordozón sok esetben eltérő, de a szakvéleményben hivatkozott grafikai művek a pendrive-on található fájlok között beazonosíthatóak.

Ad 2–4. A 2–4. sz. kérdésre a testület összefoglalóan válaszol az alábbiak szerint.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 4. § (1) bekezdése a szerző fogalmára a következő meghatározást adja: „*a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta*”.

A szerzői minőség megállapítására az Szt. 94/B. §-a egy vélelmsort állít fel az alábbiak szerint:

„*94/B. § (1) Az ellenkező bizonyításáig azt kell szerzőnek tekinteni, akinek a nevét ilyenként a művön a szokásos módon feltüntették.*

(2) Ha az (1) bekezdés nem alkalmazható, az ellenkező bizonyításáig azt kell szerzőnek tekinteni, aki a művet sajátjaként a Hivatalnál vezetett – közhitelesnek minősülő – önkéntes műnyilvántartásba vetette, és ezt közokirattal igazolja. A mű nyilvántartásba vételéért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(3) Ha a (2) bekezdés sem alkalmazható, az ellenkező bizonyításáig azt kell szerzőnek tekinteni, aki ezt közös jogkezelő szervezet által a közös jogkezelés alá tartozó művekről, szomszédos jogi teljesítményekről, illetve jogosultakról fenntartott adatbázis alapján kiállított teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolja. Ilyen magánokiratot a közös jogkezelő szervezet önként vállalt szolgáltatásként – alapszabályával összhangban – saját tagja számára, a tag kérésére állíthat ki.

(4) Ha a (3) bekezdés sem alkalmazható, az ellenkező bizonyításáig azt kell szerzőnek tekinteni, aki a művet először hozta nyilvánosságra.”

A 19. sorszám alatti adathordozón és az 1. sz. melléklet 4/29–8/29. és 16/29–18/29. oldalán felsorolt grafikai művek tekintetében a rendelkezésre álló adatok alapján nagy valószínűséggel meg lehet állapítani, hogy azokat a perbeli felperes készítette, mivel nemcsak a kész karakterek, hanem az egyes munkafázisok eredményei is megtalálhatóak az 19. sorszám alatt csatolt adathordozón, valamint a műveket az alperes, a szakvéleményt készítő szakértő és a perben eljáró bíróság is a felperestől kapta. A periratok között nem lelhető fel olyan adat, amely arra utalna, hogy a felperes birtokában lévő grafikai művek mástól származnának, vagy hogy a szakvéleményben rögzített időpontoktól eltérő időpontokban készültek volna.

A felperes szerzősége tehát csak akkor vonható kétségbe, ha ismertté válnak olyan korábbi modellek és textúrák, amelyek a felperes által átadott karakterek alapjául szolgálhattak. Ebben – a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a jelen ügyben nem releváns – esetben a hasonlóságok és különbözőségek alapos vizsgálata válna szükségessé annak megállapításához, hogy a felperes tevékenységének eredménye, mint esetleges átdolgozása egy korábbi

műnek, rendelkezik-e egyéni, eredeti jelleggel, és így a felperesnek keletkeztek-e szerzői jogai a művekkel kapcsolatban.

Ad 5–6. Az 5–6. sz. kérdésre az SZJSZT összefoglalóan válaszol az alábbiak szerint.

Tekintettel arra, hogy a szerzői jogi védelem tárgya az azonosítható egyéni, eredeti külső és belső forma, a perbeli grafikai művek felhasználásának vizsgálatakor azt szükséges elemezni, hogy a szóban forgó filmekben feltűnnek-e a felperes karaktereivel azonos vizuális megjelenésű karakterek. Szerzői jogi szempontból tehát a technikai kivitelezésnek, az alkotás (játékprogram, animációs film) megvalósulását eredményező eljárásnak nincs jelentősége a figurák egyezőségének vizsgálatakor.

Ezért a szakértő megfelelően járt el akkor, amikor a felhasználások kapcsán az egyéni, eredeti jelleget magukon viselő textúrák filmbeli megjelenését vizsgálta. A felperesi kereseti kérelem alaposágának, vagyis az elsőrendű alperes által történt engedély nélküli felhasználás megállapításának alapvető előkérdése, hogy történt-e bármilyen mértékű felhasználása a felperesi alkotásoknak.

A testület osztja a szakvéleményt készítő szakértőnek azt az álláspontját, hogy a textúrák előzetes és teljes ismeretének hiányában nem lehetséges a filmekből a megfelelő képkockák kiválasztása. Így esetleges további egyezőségek megállapítására a szakértő eljárásához hasonló módszerrel kerülhet sor, azaz az adott textúra és az esetlegesen egyezőséget mutató képkocka kiemelésével, mivel a 2D-s textúrák a 3D-s megjelenítéssel már torzulnak, és a felismerhetőségüket tovább nehezítik a filmbeli mozgások, árnyékok.

Az SZJSZT a filmekkel való egyezőségek tekintetében szintén egyetért a szakvéleményben foglaltakkal, továbbá a periratokban sem merült fel olyan egyéb adat, amely a szakvélemény megállapításait e körben kétségbe vonná. A testület tehát a szakvélemény 7. táblázatában foglaltakkal egyezően állapítja meg a felperes által rendelkezésre bocsátott textúráknak a filmekben való megjelenését.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy maga az elsőrendű alperes is elismerte a felperes által átadott karakterállomány további filmekben történt felhasználását. Az elsőrendű alperes e körben részletesen megadta, hogy álláspontja szerint hány százalékban használták fel a felperes grafikai műveit.

Ad 7. Önmagában a grafikai művek játékban, illetve animációs filmben történő felhasználása, amennyiben a grafikai műveken belül változtatások nem történtek, nem átdolgozás az SZJSZT álláspontja szerint. A felperes által átadott modelleknek és textúráknak az egyes filmekben való felhasználása a grafikai művek átdolgozásának is akkor tekinthető, amennyiben azok filmbeli felhasználása céljából további változtatásokat hajtottak végre a felperesi műveken. Az átdolgozásra irányuló kérdésnek a megválaszolásához a testület álláspontja szerint az általa az 5–6. kérdésre adott válaszokban kifejtett okok miatt nincs elegendő rendelkezésre álló perbeli bizonyíték. A kirendelő végzés tényállást ismertető bevezetőjében

utalás van arra, hogy az adott filmekhez felhasznált modell- és textúrafájlokat tartalmazó *mod* könyvtárrendszer már nem áll rendelkezésre. Nem látható, hogy alperesi oldalon hajtottak-e végre a filmkészítés során olyan módosításokat, amelyekkel magukat a felperesi grafikai műveket is átdolgozták volna, de ezen ismeret hiánya nem vonja kétségbe a felperes alkotói hozzájárulásának tényét. A felperesi művek ettől függetlenül felhasználásra kerültek az elkészített filmalkotásokban, ami önmagában véve is engedélyköteles felhasználás, azaz a karakterek filmbeli felhasználásához – ellenkező bizonyítás hiányában – a felperestől mint szerzőtől kellett volna felhasználási engedélyt szereznie a filmek előállítójának. Engedély hiányában a felhasználás az Sztj. 16. § (6) bekezdése értelmében jogosulatlan felhasználásnak minősül.

Dr. Kricsfalvi Anita, a tanács elnöke
Dr. Ferkócza Noémi Veronika, a tanács előadó tagja
Kabdebó György, a tanács szavazó tagja

Összeállította: Barsvári Tímea